

”
Als er één ding is dat ik echt goed kan, dan is het autorijden

Sam Schaff (26) is te zien in het tv-programma 'Meiden die rijden'

→ REGIO 6-7

ZORG Senioren wonen nu nog geen jaar in woonzorgcentrum. Dat vereist heel nieuwe inrichting

'Andere zorgvraag dan mensen die er al jaren wonen'

Vroeger woonden senioren zo'n vijftien jaar in een woonzorgcentrum. Nu is dat steeds vaak nog geen jaar. Toch wonen veel ouderen in gebouwen die niet zijn ontworpen voor deze kwetsbare, laatste fase van hun leven. Wessel Meulenbergh, projectmanager nieuwbouw, over de toekomst van het zorgvastgoed en de drie nieuwbouwprojecten van Vival Zorggroep.

Senna Brammer
www.kennemerland.nl

Beverwijk ■ Tussen het Kuensplein en het Hilbersplein rolt deze week een team bouwlieden de muren op om te beginnen met slopen. Daarmee is de kop eraf voor het nieuwe Huis ter Wijk. Hoewel het nog even zal duren voordat het bij Heemskerk in Uitgeest en Geesterheem in Uitgeest ook zover is, ligt nieuwbouw voor deze verouderde zorglocaties van Vival Zorggroep ook in het verschiet.

„Het vastgoed klopt niet meer met de wensen en behoeften van bewoners”, zegt Meulenbergh. „Mensen komen nu door veranderingen in overheidsbeleid pas in de laatste fase van hun leven in een woonzorgcentrum wonen. Waar dat eerst nog vijftien jaar was, is dat nu steeds vaker nog geen jaar.”

De overheid wil dat mensen zo lang mogelijk thuis blijven wonen. Gemeenten stimuleren thuiszorg en door de Wet langdurige zorg kunnen mensen alleen verhuizen naar een woonzorgcentrum bij indicaties als demencie of lichamelijke beperkingen.

„Hier”, zegt Meulenbergh in de koffieruimte van het huidige Huis ter Wijk, „is de ruimte daar niet op ingericht. Mensen die hier nu komen wonen, hebben een andere zorgvraag dan mensen die hier al jaren wonen.”

In het gebouw aan de Plesmanweg is ruimte voor 160 bewoners. Het pand uit de jaren 60 is kolossaal en heeft negen verdiepingen. „Een restaurant, een aankomsthalie en een koffieruimte: gezamenlijke ruimtes zijn er wel, maar bewoners

De sloop op de plek van het nieuwe Huis ter Wijk is begonnen.

FOTO RONALD GOEDHEER

moeten naar beneden. Dat is best een drempel als je op de achtste woont.” In de rechthoekige gangen van elke etage vind je ruime twee- of driekamerappartementen. „Daar verwalen bewoners in.”

Huiskamergevoel

Met de drie nieuwbouwlocaties wordt er daarom voorgesteld op de zorgvragen van de toekomst. „Laten we het nieuwe Huis ter Wijk, waar de focus ligt op mensen met demencie, als voorbeeld nemen. We creëren groepen van ongeveer twaalf bewoners. De kamers worden kleiner. Ja, dat betekent dat het bed in de woonkamer staat. Maar dat heeft een functie: grote gezamenlijke huiskamers tot 9 vierkante meter. In zo'n woonkamer heeft iedere bewoner een eigen rechtzittende plek om te ontbijten, lunchen, dineren of een activiteit te ondernemen. Daarnaast is er voor alle bewoners een laagzittende plek. Een sta-opstoel in de tv-hoek, bijvoorbeeld.”

51 procent van de 75-plussers en 60 procent van de 85-plussers in Nederland voelt zich eenzaam. De huiskamers moeten eenzaamheid bij ouderen tegengaan. „Voor familieleden is het ook zwaar als iemand demencieklaakt krijgt. Als je moeder je ineens niet meer herkent, kan dat pijnlijk en confronterend zijn. Soms zie je dat familieleden daardoor minder vaak op bezoek komen. In zo'n gezamenlijke huis-

kamer is het laagdrempelig samenkomen. Zowel voor bewoners onderling als voor familieleden en bewoners.”

Naast dat het nieuwe Huis ter Wijk, een woonzorgcentrum voor 180 bewoners, met drie verdiepingen een stuk lager en uitgestrekter zal zijn, kent de nieuwbouw geen rechte looplijnen. Het gebouw is ontworpen in een 8-vorm. „We zien op verschillende locaties dat mensen met demencie naar hun moeder, broer of buurvrouw willen. Dan moeten ze de bus of trein halen en gaan ze op zoek naar de uitgang. Het duurt niet lang voordat ze op een dichte deur stuiten. Dat voelt negatief, het frustreert en het levert stress op. Dat nemen mensen mee het gebouw in en dat kan ook voor zorgmedewerkers ingewikkeld worden.”

Daarom kunnen bewoners in het nieuwe gebouw altijd doorlopen, een beetje dwalen. „Dan komen ze een medewerker of medebewoner tegen en maken ze een praatje”, zegt Meulenbergh. Langs de route valt er van alles te ontdekken. „In de leefplekken. Nu zou er bijvoorbeeld een Olympische Winterspelenkamer gemaakt kunnen worden. En door de 8-vorm hebben we twee binnentuinen, waardoor bewoners veilig buiten een frisse neus kunnen halen.”

Niet weg te denken uit de zorg van de toekomst: technologie. Al-

leen al om de druk op het zorgpersoneel te verlichten. „Er komt bijvoorbeeld een systeem in de bedmat dat meet hoe bewoners slapen. Als iemand in de nacht heel lang uit bed is, krijgt de medewerker een melding. Of als iemand de volgende dag afwijkend gedrag vertoont, zou je dat kunnen verklaren door het slaapritme.”

Ontwerpproces

In Heemskerk en Uitgeest is 'het moeilijkste gedeelte', het haalbaarheidsonderzoek, net afgerond. Daar kan het ontwerpproces van de nieuwbouw starten.

In het nieuwe Heemskerk blijft er plek voor 108 mensen en het wordt

”
Als je moeder je ineens niet meer herkent, kan dat pijnlijk en confronterend zijn

Wessel Meulenbergh
Projectmanager nieuwbouw

gebouwd op de huidige locatie: Heemskerk 1 in Heemskerk. Onlangs heeft Vival Zorggroep de eerste inloopavond voor ontwonenden gehouden. „We hebben laten zien wat het idee is: nog niet in bakstenen, maar wel hoe hoog de nieuwbouw wordt en wat de tijdlijn is.”

Het aantal woningen van Geesterheem in Uitgeest gaat van veertig nu, naar meer dan het dubbele op de nieuwbouwlocatie. „Daar heeft het dorp door vergrijzing veel behoefte aan. We gaan bouwen op een andere locatie, de plek van de volkstuin De Kuil. De voorwaarde is dat de volkstuinders een nieuwe volkstuin krijgen voor een nieuwe volkstuin. Daarover zijn we nog in gesprek.”

De buitenkant van het nieuwe Huis ter Wijk.

ILLUSTRATE AG NOVA ARCH TECTEN